

ÚTON JERUZSÁLEMBE

A „MENNYSZÁGRÓL” szóló emlékezetes beszédét követő napon Jézus bejelentette, hogy másnap ő és az apostolok elindulnak Jeruzsálembe a páska-ünnepre, s az út során ellátogatnak számos dél-pereai városba is.

² Az országról szóló beszéd és az a bejelentés, miszerint elmegy a páska-ünnepre, elgondolkodtatta minden követőjét arról, hogy talán azért megy Jeruzsálembe, hogy megnyissa a zsidó uralom ideigvaló országát. Függetlenül attól, hogy Jézus mit mondott az ország nem anyagi jellegéről, nem tudta teljesen kiverni a zsidó hallgatóinak fejéből azt a felfogást, hogy a Messiás majd jeruzsálemi központtal fog valamiféle nemzeti kormányt alakítani.

³ Amit Jézus e szombati beszéd során mondott, az inkább csak fokozni látszott a zavart a követőinek többségénél; nagyon kevesen értették a Mester beszédét. A vezetők felfogtak valamennyit a belső országról, „a benned lévő mennyországról” szóló tanításaiból, de tudták azt is, hogy ő egy másik és jövőbeli országról beszélt, és úgy gondolták, hogy ezt az országot megy most megalapítani Jeruzsálembe. Amikor várakozásukban csalódniuk kellett, amikor a zsidók elutasították őt, és később, amikor Jeruzsálem teljesen elpusztult, ők még mindig kitartottak e reményük mellett, őszintén hitték, hogy a Mester rövidesen visszatér a világra nagy hatalomban és fenséges dicsőségben, hogy megalapítsa a megígért országot.

⁴ ¶ E vasárnap délutánon történt, hogy Szalómé, Zebedeus Jakab és János anyja eljött Jézushoz a két apostol fiával, és mint valami keleti hatalmasság elé járulva megpróbált előzetes ígéretet venni Jézustól arra, hogy megkapja, bármit is kérne. A Mester azonban nem volt hajlandó megígérni semmit; ehelyett megkérdezte tőle, „Mit szeretnél, mit tegyek érted?” Erre Szalómé azt válaszolta: „Mester, most, hogy Jeruzsálembe mérsz az ország megalapítására, arra kérek, hogy előre ígérd meg nekem, hogy az én két fiamat nagy tiszteletben részesítéd, az egyik a jobbodon, a másik a balodon fog ülni az országodban.”

⁵ Szalómé kérését meghallván Jézus így szólt: „Asszony, nem tudod mit kérsz.” És ez után egyenesen a két, megtiszteltetést kereső apostol szemébe nézve azt mondta: „Mert már hosszú ideje ismerlek és szeretlek titeket; mert laktam én még édesanyátok házában is; mert András arra jelölt ki benneteket, hogy mindenkor velem legyetek; ezért engeditek meg anyátoknak, hogy titkon megkeressen és ilyen helytelen dolgot kérjen. De hadd kérdezzek meg titeket: Képesek vagytok-e kiinni a poharat, melyet én kiinni készülok?” És egy pillanatnyi gondolkodás után Jakab és János azt felelte, „Igen, Mester, képesek vagyunk.” Erre azt mondta Jézus: „Elszomorít, hogy nem tudjátok, hogy miért megyünk Jeruzsálembe; bánt, hogy nem értitek az országom természetét; csalódott vagyok, hogy e kéréssel hozzátok ide az édesanyátokat; de tudom, hogy szívből

szerettek engem; ezért kijelentem, hogy valóban ki fogjátok inni a keserű poharamat és osztozni fogtok a megaláztatásomban, de hogy a jobbomra és a balomra ülhesetek, arról én nem dönthetek. Az ilyen megtiszteltetést azoknak tartják fenn, akiket Atyám kijelölt.”

⁶ Ekkorra valaki hírt vitt Péternek és a többi apostolnak erről a beszélgetésről, és ők erősen méltatlankodtak amiatt, hogy Jakab és János kiváltságokat akar öelöttük, és hogy titkon ilyen kéréssel fordultak anyjukkal Jézushoz. Amikor egymás között vitatkozni kezdtek, Jézus mindannyiukat magához hívta és így szólt: „Jól tudjátok, hogy a nem-zsidók vezetői miként hatalmaskodnak alattvalóikkal, és hogy a nagyok miként gyakorolják a hatalmat. De a mennyországban nem így lesz. Aki nagy akar lenni közöttetek, annak előbb a szolgáttá kell válnia. Aki első akar lenni az országban, az hadd segédkezzen nektek. Kijelentem nektek, hogy az Ember Fia nem azért jött, hogy szolgáljanak neki, hanem hogy ő szolgáljon; és most azért megyek Jeruzsálembe, hogy meghaljak az Atya akaratának megcselekedésében és a testvéreim szolgálatában.” Amikor az apostolok meghallották e szavakat, külön-külön visszavonultak imádkozni. Azon az estén Péter kezdeményezésére Jakab és János megfelelően megkövette a tíz apostolt, és a testvéreik vissza is fogadták őket.

⁷ Akkor, amikor Jézustól azt kérték, hogy Jeruzsálemben a jobbán és a balján kapjanak helyet, a Zebedeus fiak kevésbé fogták fel, hogy kevesebb mint egy hónapon belül a szeretett tanítójuk egy római keresztén fog függeni az egyik oldalán egy haldokló tolvajjal, a másikon meg egy másik törvényszegővel. És az anyjuk, aki jelen volt a keresztre feszítésnél, jól emlékezett arra az ostoba kérésre, melyet az apostol fiai érdekében oly esztelenül keresett megtiszteltetés ügyében intézett Jézushoz Pereában.

1. ELINDULÁS PELLÁBÓL

¹ Március 13-án, hétfőn délelőtt Jézus és tizenkét apostola végleg elhagyta a pella tábort, és délnek, a dél-pereai városok felé vették útjukat, ahol Abner társai dolgoztak. Több mint két hetet töltöttek a hetvenek felkeresésével és azt követően egyenesen Jeruzsálembe mentek a páska-ünnepre.

² Amikor a Mester elhagyta Pellát, az apostolokkal együtt táborozó tanítványok, mintegy ezren, követték Jézust. E csoportnak csaknem a fele elvált tőle a Jordán gázlójánál, a Jerikó felé vezető útnál, amikor megtudták, hogy ő Hesbon felé megy, és miután elmondta „A költségek számbavételéről” szóló hitszónoklatát. Ez után ők Jeruzsálembe mentek, míg a tanítványok másik fele két héten át követte őt, ahogy ellátogattak a dél-pereai kisvárosokba.

³ Általában véve Jézus legtöbb közvetlen követője megértette, hogy a pella tábort végleg elhagyták, de igazából

úgy gondolták, hogy ez annak a jele, hogy a Mesterük végre rászánta magát, hogy Jeruzsálemben menjen és érvényesítse igényét Dávid királyszékére. A követőinek nagyon nagy része sohasem volt képes felfogni a mennyországnak bármiféle más értelmét; függetlenül attól, hogy mit tanított nekik, nem voltak hajlandók feladni az országról alkotott e zsidó eszmét.

⁴ Zebedeus Dávid András apostol utasításai szerint március 15-én, szerdán bezárta a látogatók táborát. Ezt megelőzően csaknem négyezer látogatót szállásoltak el ott, és ebben még nincs benne az az ezeregynéhány személy, akik az apostolokkal laktak azon a helyen, melyet a tanítók táborának neveztek, és akik Jézussal és a tizenkettekkel mentek tovább dél felé. Bár Dávidnak nemigen akarózott, mégis eladta az egész tábori felszerelést több vevőnek és a vételárral Jeruzsálemben ment, ahol a pénzt később átadta Karióti Júdásnak.

⁵ ¶ Dávid ott volt Jeruzsálemben a megrendítően szomorú két hét alatt, s anyjával tért vissza Betsaidába a keresztre feszítés után. Mialatt Jézusra és az apostolokra várakozott, Dávid Lázárnál időzött Betániában és igen felzaklatta őt az, ahogyan a farizeusok a feltámadása óta elindították Lázár üldözését és zaklatását. András úgy utasította Dávidot, hogy ne tartsa fenn tovább a hírvivői szolgálatot; és ezt mindenki úgy magyarázta, mint az ország Jeruzsálemben való közelgő megteremtésének előjelét. Dávid munka nélkül maradt, és már azt a döntést fontolgatta, hogy Lázár önjelölt védelmezőjévé lesz, amikor a felháborodás indíttatásából jött segíteni akarásának tárgya rövidesen sietve elmenekült Filadelfiába. Ennek megfelelően nem sokkal Lázár feltámadása után és az anyja halálát követően Dávid elindult Filadelfiába, de előbb még segített Mártának és Máriának az ingatlanügyeik rendezésében; és ott élte le az életét Abnerrel és Lázárral együttműködve, ő lett az ország mindama fontos érdekeinek pénzügyi felügyelője, melyek központja Filadelfiában volt azalatt, amíg Abner élt.

⁶ Jeruzsálem lerombolását követően rövid időn belül Antiókhia lett a *Pál-féle kereszténység* székhelye, míg Filadelfia megmaradt az *Abner-féle mennyország* központja. Antiókhiaiból terjedt el az egész nyugati világban Jézus tanításainak és a Jézusról szóló tanításoknak a Pál-féle változata; Filadelfiából indulva a mennyország Abner-féle változatának hitelesítői egészen a kései időkig jelen voltak egész Mezopotámiában és Arábiában, amikor is a jézusi tanok e megalkuvást nem ismerő küldötteit legázolta az iszlám hirtelen jött áradata.

2. A KÖLTSÉGEK SZÁMBAVÉTELE

¹ Amikor Jézus és a csaknem ezer követőből álló társaság megérkezett a Jordán betániai gázlójához, melyet egykor Bethabarának neveztek, a tanítványok kezdték felismerni, hogy Jézus nem egyenesen Jeruzsálemben tart. Ahogy ott tépelődtek és egymással vitakoztak, Jézus felhágott egy nagy sziklára és elmondta azt a beszédet, mely

„A költségek számbavétele” néven lett ismeretes. A Mester azt mondta:

² ¶ „Nektek, akik ettől kezdve követni akartok, hajlandóknak kell lennetek arra, hogy megfizessétek annak árát, hogy magatokat őszintén az Atyám akarata megcselekedésének szentelitek. Ha a tanítványaim akartok lenni, akkor hajlandóknak kell lennetek elhagyni apátokat, anyátokat, feleségeket, gyermekeiteket, fivéreiteket és nővéreiteket. Ha közületek valaki most a tanítványom akar lenni, akkor hajlandóknak kell lennetek még arra is, hogy életeteket adjátok éppen úgy, ahogy az Ember Fia is arra készül, hogy felajánlja életét ama küldetés befejezéséhez, melynek célja az Atya akaratának megcselekedése a földön és a hűsvér testben.

³ Ha nem vagytok hajlandók megfizetni a teljes árat, akkor nemigen lehettek a tanítványaim. Mielőtt továbbmennétek, mindegyikőtök üljön le és vegye számba annak költségét, hogy a tanítványaim vagytok. Melyiketek merne örutorony építésébe fogni a földjén úgy, hogy előtte nem ül le és veszi számba annak költségét, hogy kiderüljön, hogy vajon van-e elég pénze a torony befejezéséhez? Ha nem tekintitek át így a költségeket, akkor miután leraktátok az alapot, esetleg kiderülhet, hogy nem tudjátok befejezni azt, amit elkezdtek, és ezért minden szomszédotok gúnyolni fog titeket, mondván, „Nézzétek, ez az ember építkezésbe fogott, de nem tudta befejezni a munkát.” És hasonlóképpen, miféle király az, aki egy másik király ellen háborúra készül, nem ül le először és hallgat meg tanácsokat azzal kapcsolatban, hogy vajon képes lehet-e tízezer emberrel szembeszállni olyannal, aki húszezer emberrel jön ellene? Ha a király nem engedheti meg magának, hogy az ellenségével szembeszálljon, amikor még nincs felkészülve, követet küld a másik királyhoz, még akkor, amikor az messze van, és megkérdezi a béke feltételeiről.

⁴ Most tehát mindegyikőtöknek le kell ülnie és számba kell vennie annak költségét, ami azzal jár, hogy a tanítványaim vagytok. Mostantól kezdve már nem követhettek minket úgy, hogy hallgatjátok a tanítást és szemlélitek a cselekedeteinket; azt követelik tőletek, hogy keserves üldöztetéssel nézzetek szembe és a lesújtó csalódás mellett is tanúsítsátok ezt az örömhírt. Ha nem vagytok hajlandók lemondani mindenről, amik vagytok és nem vagytok hajlandók mindeneteket Istennek ajánlani, akkor nem vagytok méltók arra, hogy a tanítványaim legyetek. Ha már legyőztétek magatokat a szívetekben, akkor nem kell félnetek attól a külsődleges győzelemtől, melyet rövidesen elértek, amikor az Ember Fiát a főpapok és a szadduceusok elutasítják és a gúnyolódó hitetlenek kezére adják.

⁵ Most tartsatok tehát önvizsgálatot, hogy megismerjétek azon szándékotokat, hogy a tanítványaim akartok-e lenni. Ha tiszteletre és dicsőségre törekedtek, ha világi beállítottságúak vagytok, akkor olyanok vagytok, mint az ízet vesztett só. És amikor ízet vesztette az, amelynek értékét a sós volta jelenti, mivel sózzák akkor? Az ilyen ízesítő semmit sem ér; csak arra való, hogy a szemébe dobják. Most figyelmeztettelek titeket, hogy térjete haza békével,

ha nem vagytok hajlandók kiinni velem azt a poharat, melyet már készítenek. Újra és újra elmondtam nektek, hogy az én országom nem e világi, de nem akartok hinni nekem. Akinek füle van a hallásra, az hallja meg amit mondok.”

⁶ ¶ Rögtön az után, hogy e szavakat elmondta, Jézus a tizenkettek élén elindult a Hesbon felé vezető úton, s mintegy ötszázan követték. A tömeg másik fele röviddel később Jeruzsálem felé vette az útját. Jézus apostolai, valamint a vezető tanítványok sokat merengtek e szavakon, de még mindig kitartottak azon meggyőződésük mellett, hogy a hányattatás és megpróbáltatás e rövid időszakát követően az ország bizonyosan valamiképp annak megfelelően létesül, ahogy már régóta remélik.

3. A PEREAI VÁNDORÚT

¹ Jézus és a tizenkettek, a tanítványok több száz fős tömegétől követve, több mint két héten át vándorolt Dél-Pereában, ellátogattak minden olyan kisvárosba, ahol a hetvenek dolgoztak. E vidéken sok nem-zsidó élt, és mivel kevesen mentek el közülük a páska-ünnepre Jeruzsálembe, az ország hírnökei jól haladtak a tanítással és a tan hirdetésével.

² Jézus Hesbonban találkozott Abnerrel, és András úgy rendelkezett, hogy a hetvenek munkáját ne szakítsák félbe a páska-ünnep miatt; Jézus azt tanácsolta, hogy a hírnökök a Jeruzsálemben készülő dolgoktól teljesen függetlenül folytassák a munkájukat. Abnernek azt is javasolta, hogy engedje meg a női testületnek, legalábbis, ha kéri, hogy elmehessenek Jeruzsálembe a páska-ünnepre. És ez volt az utolsó alkalom, hogy Abner még látta Jézust a húsvér testben. Jézus így búcsúzott Abnertől: „Fiam, tudom, hogy igaz leszel az országhoz, és imádkozom, hogy az Atya adjon bölcsességet ahhoz, hogy szeresd és megértsd a testvéreidet.”

³ Ahogy városról városra haladtak, a követők közül sokan otthagyták őket és elindultak Jeruzsálembe, s így mire Jézus odaért a páska-ünnepre, azoknak a száma, akik nap mind nap követték, kétszáz alá apadt.

⁴ Az apostolok megértették, hogy Jézus a páska-ünnepre megy Jeruzsálembe. Tudták, hogy a Szanhedrin egész Izraelben szétküldött egy üzenetet, miszerint halálra ítélték és elrendelték, hogy bárkinek, akinek tudomása van a hollétéről, tájékoztatnia kell a Szanhedrint; és mégis, mindezek ellenére, nem rémültek meg annyira, amikor Filadelfiában közölte velük, hogy elmegy Betániába Lázárhoz. A magatartásukban az erős félelemből a csendes várakozás állapotába való ezen elmozdulás főként Lázár feltámasztása miatt következett be. Arra a következtetésre jutottak, hogy Jézus szükséghelyzetben élne az isteni hatalmával és megszegyenitné az ellenségeit. E reményük, melyhez a Mesterük szellemi felsőségébe vetett mélyebb és érettebb hitük társult, ez volt felelős a közvetlen követői által kifelé mutatott bátorságért, akik most már felkészültek, hogy annak ellenére kövessék őt Jeruzsálembe, hogy a Szanhedrin nyíltan bejelentette: Jézusnak meg kell halnia.

⁵ Az apostolok többsége és sok közelebbi tanítványa nem tartotta lehetségesnek, hogy Jézus meghaljon; hitték, hogy ő „a feltámadás és az élet”, és úgy tekintettek rá, mint halhatatlanra és mint aki már legyőzte a halált.

4. TANÍTÁS LIVIASZBAN

¹ Március 29-én, szerdán este Jézus és követői Liviasznál ütöttek táborútban Jeruzsálem felé, miután a dél-pereai vándorútjukat befejezték. Ezen az éjszakán történt Liviaszban, hogy Zélóta Simon és Simon Péter, miután összebeszéltek, hogy e helyre több mint száz kardot hoztatnak, átvették és kiosztották a fegyvereket mindazok között, akik hajlandók voltak azt magukhoz venni és a köpenyük alá rejtve viselni. Simon Péter még a Mester kertbeli elárulásának idején is magánál hordta a kardját.

² Csütörtökön korán reggel, mielőtt a többiek még felkeltek volna, Jézus magához hívta Andrászt és így szólt: „Keltsd fel a testvéreidet! Mondani akarok nekik valamit.” Jézus tudott a kardokról és arról, hogy mely apostolai fogadták el és viselték e fegyvereket, de sohasem tudta velük, hogy tudomása van ezekről a dolgokról. Amikor András felkeltette a társait, és külön összegyűltek, Jézus azt mondta: „Gyermekeim, már hosszú ideje vagytok velem, és sok olyasmit tanítottam nektek, mely erre az időre szükséges lesz, de most figyelmeztetni akarlak benneteket, hogy ne a húsvér test bizonytalanságaiba vessétek hiteteket, és ne is azokba a gyarlóságokba, hogy az előtünk álló próbák és megmérettetések ellen emberi védelmet terveztek. Azért hívtalak el most csak titeket, hogy még egyszer világosan elmagyarázzam, hogy Jeruzsálembe megyünk, ahol is, már tudhatjátok, az Ember Fiát halálra ítélték. Újra elmondom, hogy az Ember Fia a főpapok és a vallási vezetők kezére adatik; hogy ők elítélik majd és az után a nem-zsidók kezére adják. És így gúnyolódnak majd az Ember Fián, még le is köpik és megostorozzák, és halálra adják. És amikor megölik az Ember Fiát, ne esetek kétségbe, mert kijelentem, hogy a harmadik napon feltámad. Legyen gondotok magatokra és emlékezzetek, hogy én előre figyelmeztettelek titeket.”

³ Az apostolok megint csak elképedtek, megdöbbennek; de nem tudták a kijelentéseit szó szerint értelmezni; nem voltak képesek megérteni azt, amit a Mester az imént mondott. Olyannyira elvakította őket a jeruzsálemi székhelyű, ideigvaló földi országba vetett állhatatos hitük, hogy egyszerűen nem tudták — nem akarták — megengedni maguknak, hogy Jézus kijelentéseit szó szerint vegyék. Egész nap azon gondolkodtak, hogy a Mester vajon mit érthetett e különös bejelentéseiben. De egyikük sem mert kérdezősködni e kijelentések felől. Ezek az összezavarodott apostolok egészen a halálát követő időkhöz nem értették meg, hogy a Mester világosan és közvetlenül előre szólt a kivégzéséről.

⁴ ¶ Itt, Liviaszban, röviddel a reggelit követően történt, hogy bizonyos rokonszenvező farizeusok jöttek oda Jézushoz és azt mondták: „Gyorsan menekülj e vidékről,

mert Heródes, ahogy egykor Jánosnak, neked is a halálot akarja. Fél, hogy a nép esetleg felkel és ezért úgy döntött, hogy megölet. Azért hoztuk neked ezt a hírt, hogy elmenekülhess.”

⁵ És ez csak részben volt igaz. Lázár feltámasztása megijesztette és megrémítette Heródest, és tudván, hogy a Szanhedrin már odáig merészkedett, hogy tárgyalás nélkül is előre halálra ítélje Jézust, Heródes úgy döntött, hogy vagy megöleti Jézust vagy kiűzi a felségterületeiről. Valójában az utóbbit szerette volna tenni, mert olyannyira félt tőle, hogy inkább abban reménykedett, hogy nem kényyszerül a kivégzésére.

⁶ Amikor Jézus meghallgatta a farizeusok mondandóját, így válaszolt: „Sokat tudok Heródesről és az ő félelméről, mely az országról szóló örömhír miatt tölti el. De félreértés ne essék, ő sokkal inkább azt szeretné, hogy az Ember Fia elmenjen Jeruzsálembe és ott szenvedjen, majd haljon meg a főpapok kezétől; nem ég a vágytól, hogy miután beszennyezte a kezét János vérével, most az Ember Fiának halálért is felelőssé váljon. Menjetek és mondjátok meg annak a rókának, hogy az Ember Fia ma Pereában hirdeti a tant, holnap Júdeába megy, és néhány nap múlva befejezi a földi küldetését és felkészül az Atyához való felemelkedésre.”

⁷ Ez után az apostolaihoz fordulva Jézus azt mondta: „Már régóta hálnak meg látnokok Jeruzsálemben, és ezért igencsak illő dolog, hogy az Ember Fia is elmenjen az Atya házának városába, hogy az emberi vakbuzgóság áraként és a vallási előítélet, valamint a szellemi vakság eredményeként feláldoztassék. Ó, Jeruzsálem, Jeruzsálem, te, aki megölöd a látnokokat és megkövezed az igazság tanítóit! Milyen gyakran akartam összegyűjteni gyermekeidet éppen úgy, ahogy a tyúk a szárnyai alá gyűjti a költését, de te nem engedted! Meglátod, házad kiürül! Sokszor akarsz majd látni engem, de nem fogsz. Ekkor keresni fogsz engem, de nem találsz meg.” És miután így szólt, a körülötte állókhoz fordult és azt mondta: „Mindazonáltal menjünk fel Jeruzsálembe a páska-ünnepre és tegyük azt, amit tenünk kell a mennyei Atya akarátának megcselekedésében.”

⁸ ¶ A hívek összezavart és meghökkent csoportja követte Jézust e napon Jerikóba. Az apostolok Jézusnak az országgal kapcsolatos kijelentéseiből csak a végső győzelem vonását tudták kivenni; egyszerűen nem tudtak eljutni oda, hogy hajlandók legyenek felfogni a küszöbön álló megpróbáltatásra vonatkozó figyelmeztetéseket. Amikor Jézus arról beszélt, hogy „harmadnapra feltámad”, ők e kijelentést úgy értelmezték, mint ami az ország biztos diadalát jelenti, mely nyomban akkor jön el, hogy előzetesen valamilyen kellemetlen összetűzésre kerül sor a zsidó vallási vezetőikkel. A „harmadik nap” mindennapos zsidó kifejezés volt, és annyit jelentett, hogy „rövidesen” vagy „nem sokkal később”. Amikor Jézus a „feltámadásról” beszélt, ők úgy gondolták, hogy „az ország feltámadására” utal.

⁹ Jézust e hívek Messiásként fogadták el, és a zsidók csak keveset vagy semennyit sem tudtak egy szenvedő Messiásról. Nem értették meg, hogy Jézus a halála révén sok olyan

dolgot akar véghezvinni, melyet az életével nem tudott elérni. Az apostolokba Lázár feltámasztása öntött bátorságot ahhoz, hogy Jeruzsálembe menjenek, a Mester esetében pedig az átlényegülés emléke volt az, ami az alászállásának e megpróbáltatást jelentő időszakában erősítette.

5. A JERIKÓI VAK EMBER

¹ Március 30-án, csütörtök késő délutánján Jézus és az apostolok egy kétszáz főnyi, követőkből álló csapat élén Jerikó falainak közelébe értek. Ahogy közeledtek a város kapujához, koldusok tömegével találkoztak, s ott volt közöttük egy bizonyos Bartimeus is, egy idősebb férfi, aki már fiatal kora óta vak volt. E vak koldus sokat hallott Jézusról és mindent tudott a jeruzsálemi vak Jósias meggyógyításáról. Egészen addig nem szerzett tudomást Jézus utolsó jerikói látogatásáról, míg el nem ment Betániába. Bartimeus elhatározta, hogy nem hagyja, hogy Jézus úgy jöjjön el még egyszer Jerikóba, hogy nem kéri meg a látásának visszaadására.

² Jézus közeledésének híre Jerikó szerte elterjedt, és a lakosok százai tódultak ki, hogy üdvözöljék. Amikor a nagy tömeg a Mestert kísérvé visszajött a városba, Bartimeus, hallván a sok ember lábdobogását, tudta, hogy valami nem szokványos dolog zajlik, és megkérdezte a közelében állókat, hogy mi történik. És az egyik koldus azt felelte, „A názáreti Jézus jön erre.” Meghallván, hogy Jézus a közelben van, Bartimeus a hangját megemelve azt kezdte kiabálni, „Jézus, Jézus, könyörülj rajtam!” És ahogy így egyre hangosabban kiáltozott, a Jézus közelében lévők közül némelyek odamentek hozzá és korholták, arra kérve, hogy maradjon veszteg; de nem volt foganatja; ő egyre többször és egyre hangosabban kiáltott fel.

³ Meghallván a vak ember kiáltását, Jézus megállt. És amikor meglátta, azt mondta a barátainak, „Hozzátok ide azt az embert.” És ekkor azok odamentek Bartimeushoz, s így szóltak hozzá: „Bizakodjál; jöjj velünk, mert a Mester hív.” Amikor Bartimeus meghallotta e szavakat, ledobta a köpenyét, felpattant és előre, az út közepe felé nyomult, majd ezt követően a mellé állók odavezették Jézushoz. Bartimeust megszólítva Jézus azt mondta: „Mit szeretnél, mit tegyek érted?” Erre azt mondta a vak férfi, „Szeretném visszakapni a látásomat.” És amikor Jézus meghallotta e kérést és látta az ő hitét, azt mondta: „Visszanyered a látásodat; menj utadra; a hited meggyógyított.” A férfi nyomban visszanyerte a látását, és az Istent dicsőítve Jézus közelében maradt, amikor a Mester másnap elindult Jeruzsálembe, a tömeg elé állt és beszámolt mindannyiuknak arról, hogy miként nyerte vissza a látását Jerikóban.

6. LÁTOGATÁS ZÁKEUSNÁL

¹ Már majdnem napnyugta volt, amikor a Mester vezetete menet elérte Jerikót, és Jézus úgy gondolta, hogy ott töltik az éjszakát. Ahogy Jézus elhaladt a vámház mellett, Zákeus, a vezető publikánus, vagyis adószedő, éppen ott volt,

és ő nagyon szerette volna látni Jézust. E vezető publikánus nagyon gazdag volt és sokat hallott e galileai látnokról. Elhatározta, hogy megnézi, miféle ember is ez a Jézus, amint az legközelebb Jerikóban jár; ennek megfelelően Zákeus megpróbált keresztülfurakodni a tömegben, de túl nagy volt a sokadalom, és mivel alacsony termetű ember volt, nem tudott átnézni a fejek felett sem. És így a vezető publikánus a tömeggel tartott egy darabon, amíg a városközpont közelébe nem értek, mely helyszín nem esett messze attól, ahol ő lakott. Amikor látta, hogy a tömegben nem lesz képes átjutni, arra gondolva, hogy Jézus esetleg megállás nélkül, egyenesen áthalad a városon, előreszaladt és felmászott egy vadfügefára, melynek terebélyes ágai kinyúltak az út fölé. Tudta, hogy így jól láthatja majd az arra elhaladó Mestert. És nem is csalódott, mert Jézus elhaladtában megállt, és felnézve Zákeusra, így szólt: „Siess, Zákeus, és gyere le, mert ma éjszakára a házadban kell megszállnom.” És amikor Zákeus meghallotta e meglepő szavakat, majdnem lepottyant a fáról, ahogy nagy sietve leereszkedett, és Jézushoz odamenve nagy örömét fejezte ki amiatt, hogy a Mester hajlandó az ő házában megállni.

² Egyből Zákeus házához mentek, és akik Jerikóban éltek, nagyon meglepődtek, hogy Jézus beleegyezett, hogy a vezető publikánusnál szálljon meg. Még amikor Jézus és az apostolok Zákeussal a ház ajtajában álldogáltak, a jerikói farizeusok egyike, aki a közelben állt, így szólt: „Látjátok, hogy ez az ember miként ment megszállni egy bűnösöz, Ábrahám hitehagyott fiához, aki a saját népének zsarolója és kirablója.” És amikor Jézus meghallotta ezt, letekintett Zákeusra és elmosolyodott. Erre Zákeus felállt egy emelvényre és azt mondta: „Jerikói emberek, hallgassatok meg! Talán publikánus vagyok és bűnös, de a nagy Tanító az én házamba jött megszállni; és mielőtt belép, elmondom nektek, hogy minden vagyonom egyik felét a szegényeknek adományozom, és holnaptól kezdve, ha valamit is helytelenül szedtem be valakitől, azt négyszeresen fogom visszaadni. Teljes szívvel fogom keresni az üdvözülést és arra törekszem, hogy megtanuljak igazul cselekedni az Isten előtt.”

³ Ahogy Zákeus elhallgatott, Jézus szólalt meg: „Ma üdvözülés jött e házhoz, és te valóban Ábrahám fiává lettél.” És a körülöttük összegyűlt tömeghez fordulva Jézus azt mondta: „És ne csodálkozzatok azon, amit mondok, és ne ütközzetek meg azon, amit teszünk, mert mindvégig azt hirdettem, hogy az Ember Fia eljött megkeresni és megmenteni azokat, akik elvesztek.”

⁴ Éjszakára Zákeus házában maradtak. Másnap felkeltek és elindultak a „rablók útján” Betániába, hogy odaérjenek a páska-ünnepre Jeruzsálemben.

7. „AHOGY JÉZUS ARRA MENT”

¹ Jézus jókedvet szerzett mindenütt, amerre csak járt. Bővelkedett kedvességben és igazságban. A társai nem győzték csodálni a száját elhagyó kedves szavakat. Könnyedséget gyakorolhat az ember, azonban a kellem a szeretet által járt lélekből sugárzó barátságosság zamata.

² A jóság mindig tiszteletet vált ki, de amikor mentes a kegyelemtől, akkor gyakran visszautasítja a ragaszkodást. A jóság csakis akkor bír általános vonzerővel, amikor irgalmas. A jóság csak akkor eredményes, amikor vonzó.

³ Jézus valóban megértette az embereket; ezért volt képes igazi rokonszenvet és őszinte könyörületet mutatni. De ritkán merült el a sajnálkozásban. A könyörülte ugyan határtalan volt, a rokonszenve azonban gyakorlatias, személyes és építő jellegű. A szenvedés jelenlétében megnyilvánuló kedvessége sohasem szült közönyt, és képes volt a szükségét szenvedő lelkek számára segédkezni úgy, hogy közben nem nőtt bennük az önsajnálát.

⁴ Jézus azért tudott olyan sokat segíteni az embereknek, mert oly őszintén szerette őket. Igazán szeretett minden egyes férfit, minden egyes nőt, és minden egyes gyermeket. Azért lehetett ilyen igaz barát, mert figyelemre méltó éleslátással rendelkezett — nagyon is jól tudta, hogy mi van az ember szívében és elméjében. Érdeklődő és éleslátó megfigyelő volt. Hozzáértőn ismerte fel az emberi igényt, és ügyesen tárta fel az emberi vágyakat.

⁵ Jézus sohasem sietett. Volt ideje vigaszt nyújtani az embertársainak, „ahogy arra ment”. És mindig elérte a barátainál, hogy azok nyugodt lelkiállapotba kerüljenek. Elbűvölő hallgatóság volt. Sohasem folyamodott a társai lelkében való fürkész vizsgálódáshoz. Ahogy vigaszt nyújtott a kiéhezett elméknek és segédkezett a szomjas lelkek számára, az ő irgalmának befogadói nem is annyira azt érezték, mintha gyónnának *neki*, hanem inkább hogy társalognak *vele*. Azért voltak iránta feltétlen bizalommal, mert látták, hogy milyen nagy a hite öbennük.

⁶ Jézus sohasem tűnt olyannak, mint aki kíváncsiskodik az emberek felől, és soha nem is mutatott oly vágyat, hogy irányítani, vezetni vagy ellenőrizni akarná őket. Mély önbizalmat és nagy bátorságot szabadított fel mindazokban, akik a társaságát élvezhették. Amikor rámosolygott valakire, akkor az a halandó a számos problémája megoldásához jobb képességek meglétét tapasztalta meg.

⁷ Jézus oly nagyon és oly bölcsen szerette az embereket, hogy nem habozott soha szigorúnak lenni velük, amikor az adott helyzet e fegyelmezést megkívánta. Gyakorta volt segítségére annak, aki segítséget kért. Így felkeltette az érdeklődést, az emberi természet jobb dolgaihoz folyamodott.

⁸ A Mester képes volt észlelni a megmentő hitet annak az asszonynak az erős babonáságában, aki gyógyulást keresett azáltal, hogy megpróbálta megérinteni Jézus öltözékének szegélyét. Mindig kész és hajlandó volt félbeszakítani a beszédet vagy megállítani a tömeget, hogy segítséget nyújtson egyetlen személynek, még egy kisgyermeknek is. Nem csak azért történtek nagy dolgok, mert az emberek hittek Jézusban, hanem azért is, mert Jézusnak oly nagy volt a hite bennük.

⁹ A valóban fontos dolgok többsége, melyeket Jézus mondott vagy tett, láthatólag alkalmasszerűen történt, „ahogy arra járt”. A Mester földi segédkezésében nagyon

kevés szakavatottan, jól tervezetten, illetőleg előre megfontoltan véghezvitt dolog volt. Úgy osztott egészséget és hintett boldogságot természetességgel és kegyesen, ahogy az életen átutazott. Szó szerint igaz volt, hogy „ahol csak járt, jót tett.”

¹⁰ És a Mester minden korbéli követői jól teszik, ha megtanulnak úgy segédkezni, ahogy „arra járnak” — hogy önzetlen jót cselekedjenek, ahogy a napi kötelességeiknek eleget tesznek.

8. PÉLDÁZAT A MINÁKRÓL

¹ Csak dél közeledtével indultak el Jerikóból, ugyanis előző éjjel sokáig fenn voltak, mert Jézus az országról szóló evangéliumra tanította Zákeust és családját. Nagyjából a Betániához felvivő út felénél a társaság megállt ebédelni, miközben a tömeg továbbment Jeruzsálembé, mert az emberek nem tudták, hogy Jézus és az apostolok azt az éjszakát az Olajfák hegyén fogják tölteni.

² A minákról szóló példabeszéd, ellentétben a talentumokról szóló példázattal, mely rendeltetése szerint minden tanítványnak szólt, kizárólag az apostolok számára hangzott el és főként Archelausz tapasztalásán és az ő azon hasztalan igyekezetén alapult, hogy megszerezze magának Júdea királyságát. Ez a Mester ama kevés példázata közé tartozik, melyek tényleges történelmi jellemű alapultak. Semmi különös nem volt abban, hogy eszükbe jutott Archelausz, minthogy Zákeus jerikói háza igen közel esett Archelausz gazdagon díszített palotájához, és a vízvezetéke ott haladt a Jerikót elhagyó út mellett.

³ ¶ Jézus azt mondta: „Azt hiszitek, hogy az Ember Fia azért megy Jeruzsálembé, hogy átvegyen egy országot, de kijelentem, hogy bizonyosan csalódnotok kell. Hát nem emlékeztek arra a bizonyos hercegre, aki elment egy távoli országba, hogy átvegyen egy országot, de mielőtt visszatért volna, a saját tartományának polgárai, akik a szívükben már korábban elutasították őt, követet küldtek utána azzal, hogy „Nem akarjuk, hogy ez az ember uralkodjon rajtunk.?” Ahogy e királyt a világi uralmában elutasították, úgy fogják elutasítani az Ember Fiát a szellemi uralomban. Ismét csak kijelentem, hogy az én országom nem e világi; de ha az Ember Fia megkapta volna a szellemi uralmat a népe felett, akkor elfogadta volna az emberek lelkeinek ezen országát és vállalta volna az emberi szívek vezetését. Függetlenül attól, hogy elutasítják a felettük való szellemi uralmat, vissza fogok térni, hogy másoktól átvegyem a szellem ezen országát, melyet most megtagadnak tőlem. Most az Ember Fiának elutasítását fogjátok látni, de egy másik korszakban az, amit Ábrahám gyermekei most elutasítanak, átvéteik és felemeltetik.

⁴ És most, miként e példázat visszautasított nemesembere, én is magamhoz szólítom a tizenkét szolgálmat, különleges intézőmet, és mindegyikötök kezébe egy-egy minna összeget teszek, s arra intem mindegyiketeket, hogy jól figyeljete az utasításaimra, hogy bánjatok igyekvően a rátok bízott vagyonnal, míg távol vagyok, annak érdekében,

hogy legyen mivel igazolnotok az intézőségeketek, amikor visszatérek és számadást kérek tőletek.

⁵ És még ha ez az elutasított Fiú nem is térne vissza, egy másik Fiút küldenék majd, hogy átvegye ezt az országot, és e Fiú ez után elküldet majd értetek, hogy fogadja intézőségi beszámolókat és öröme teljék a nyereségeken.

⁶ És amikor ezeket az intézőket később számadásra összehívták, előlépett az első, azt mondván, „Uram, a mináddal további tíz minára tettem szert.” És azt mondta neki az ura: „Jól van; jó szolga vagy; mivel ebbéli hűségedet bizonyítottad, tíz város felett adok neked fennhatóságot.” És jött a második, mondván, „A nálam hagyott minád, uram, öt minát hozott.” És az ura azt mondta, „Eszert téged öt város urává teszek.” És ez így ment a többiekkel is, mígnem sorra került az utolsó szolga, aki az elszámoltatáskor azt jelentette: „Uram, nézd, itt a minád, melyet biztos helyen, e kendőben megőriztem. És ezt azért tettem, mert féltém tőled; azt hittem, hogy túlzó ember vagy, mivelhogy föl-szeded, amit nem te tettél le, és learatod, amit nem te vetettél.” Erre azt mondta az ura: „Te mihaszna és hűtlen szolga, a magad szájából ítélek meg. Tudtad, hogy nyilvánvalóan learatom, amit nem én vetettem; ezért tudtad, hogy ezt az elszámolást megkövetelik tőled. Tudván ezt, legalább oda-adhattad volna a pénzem a pénzváltónak, hogy megjövet kamatostul kaptam volna vissza.”

⁷ És akkor azt mondta ez az úr azoknak, akik ott álltak: „Vegyétek el a pénzt ettől a lusta szolgától és adjátok annak, akinek tíz minája van.” És amikor emlékeztették a gazdájukat, hogy annak már volt tíz minája, az úr azt mondta: „Akinek van, még több adatik, de attól, akinek nincs, elvéteik még az is, ami je van.”

⁸ ¶ És ez után az apostolok azt akarták tudni, hogy mi a különbség e példázat jelentése és a talentumokról szóló korábbi példázat jelentése között, de Jézus csak annyit volt hajlandó mondani a sok kérdésükre válaszul: „Fontoljátok meg jól a szívetekben e szavakat, és mindegyiketek találja meg az igaz jelentését.”

⁹ Nátániel volt az, aki igen jól tanította e két példázat jelentését a későbbi évek során, s ő a tanításait e következtetésekben foglalta össze:

¹⁰ 1. A képesség az életlehetőségek gyakorlati mércéje. Sohasem fogják számon kérni rajtad a képességeidet meghaladó dolgok teljesülését.

¹¹ ¶ 2. A hűség az emberi megbízhatóság csálhatatlan mértéke. Aki hű a kis dolgokban, az valószínűleg hűséget fog mutatni minden olyasmiben is, amely összeegyeztethető a képességeivel.

¹² ¶ 3. A Mester a kisebb hűségért a kisebb jutalmat adja, hasonló alkalmak esetén.

¹³ ¶ 4. Hasonló hűségért hasonló jutalmat ad, még ha erre kevesebb alkalom adódik is.

¹⁴ ¶ Amikor befejezték az ebédet, és miután a követők tömege elindult Jeruzsálem felé, Jézus, aki az apostolok előtt, egy kiugró sziklatömb árnyékában az út mentén állt,

derős fennköltséggel és kegyes méltósággal nyugat felé mutatott az ujjával, ezt mondva: „Gyertek, testvéreim, menjünk tovább Jeruzsálembe, s fogadjuk ott azt, ami ránk vár; így teljesítsük a minden dolog mennyei Atyjának akara-

tát.”

¹⁵ És Jézus és az apostolai ezzel befejezték ezt, a Mesternek a halandó emberi húsvér testhez való hasonlatosságban megtett utolsó útját Jeruzsálembe.